

Konfesní výuka náboženství pro žáky přicházející ze sekulárního prostředí?

Formální stránka:

Práce obsahuje pouze 58 stran textu, čím výrazně nesplňuje rozsah doporučený fakultou. Prosím autorku, aby tuto skutečnost při obhajobě vysvětlila. Text je členěn do 4 kapitol, které mají charakter teoretické studie. V jejich rámci je potom využito dalšího členění na podkapitoly 2. a 3. řádu, které je vesměs logické, ovšem místy neodpovídá obsah podkapitoly názvu (např. kap. 2.2, kde na název autorka reaguje až v kapitole 2.3).

Autorka se odvolává na 39 tiskových zdrojů, z toho je jeden německý, a na 5 zdrojů elektronických. Seznam literatury je zpracován přehledně, v textu cituje většinou korektně, na některých místech však má problém v poznámce pod čarou s rozlišením přímé a nepřímé citace (např. na s. 14).

Grafická úroveň práce odpovídá požadavkům fakulty.

Jazyková stránka:

Na některých místech autorka přehlédla tiskové chyby, díky kterým zkomolila celé větné celky (např. s. 8: „Mezníkem v chápání pojmu katecheze došlo po II. vatikánském koncilu.“ Nebo s. 30 – ve 2. odstavci je nedokončená věta, apod.). I přes upozornění vedoucí práce zůstaly v textu neopravené chyby (např. slovo „komunismus na s. 19).

Gramatická úroveň textu je na odpovídající úrovni.

Styl vyjadřování autorky je vyrovnaný a nese znaky zvládnutí odborného jazyka.

Obsahová stránka:

Autorka již v názvu práce naznačuje problematičnost konfesní výuky náboženství v ČR vzhledem k žákům přicházejícím ze sekularizovaného prostředí rodiny. V průběhu hledání odpovědi na otázku, která je takto nepřímě položena, se postupně „přidává“ k názorům L. Dřímala a L. Muchové, k nimž ovšem přispívá svým vlastním porozuměním vztahu mezi katechezí, konfesní výukou náboženství a výukou zaměřenou na kulturní kontext života žáků (zejména na s. 11 a v kapitole 1.4). Autorka nabízí 2 postupy zaměřené při výuce náboženství na zvěstování evangelia:

1. Výuka zaměřená na kulturní kontext, v němž žák prochází určitými zkušenostmi, které postupně reflektuje a prohlubuje do zkušeností náboženských (nástrojem je zde práce s jazykem – metafora, symbol, obraz). V rámci této nabídky provádí i analýzu cílů a obsahů osnov náboženské výchovy vzhledem k žákům ze sekularizovaného prostředí, což se jeví jako smysluplné.
2. Výuka zaměřená na dialog se sekularizovanou kulturou, v níž žáci žijí. Zde však zůstává u obecných proklamací. Nabízí se přitom rozpracování dialogického přístupu k obsahům různých vyučovacích předmětů a jeho didaktické zpracování.

Jako obsahový nedostatek vnímám nejasný význam zařazení kap. 2.5 – Výuka náboženství v ČR z pohledu vybraných dokumentů.

Závěr:

Práce je sice co do svého rozsahu příliš „úsporná“, za její nesporný klad však lze považovat příspěvek autorky k diferencovanějšímu vnímání potřeb žáků NV na státních školách, kteří do předmětu vstupují se zkušeností života v sekularizované kultuře. I zde však autorka nevyužila prostor, na kterém mohla oba navrhované přístupy lépe rozlišit a přinejmenším ilustrovat příklady z praxe.

Navrhovaná známka:

dobře

doc. PhDr. Ludmila Muchová, Ph.D.